Chauvet Ovation E-930VW

Coemar Ledko F6

Trends en toekomst

Theaterspots

Wat heeft de markt te bieden op het gebied van theaterspots? Wat zijn de trends van het moment en welke kant gaat het in de nabije toekomst op volgens de fabrikanten en distributeurs? We laten er zeven aan het woord.

BEN VIRGO, CHAUVET PROFESSIONAL

"We zien op dit moment dat LED een steeds grotere output kan leveren. Dankzij de stijging in de vraag naar LED heeft de technologie snel grote stappen vooruit gezet. Dat bekent dat ook theaterspots en profiles daar de vruchten van plukken", vertelt Ben Virgo, EU Senior Product Specialist bij CHAUVET Professional. "We hebben nu de technologie waarmee we een verbluffende output kunnen produceren in alle mogelijke tinten vanuit één enkele armatuur. Dit betekent dat we ook maar één armatuur hoeven te installeren in een theater. Dit bespaart tijd en personeel, en het maakt LED de perfecte optie voor shows die binnen het budget willen blijven."

"Bij CHAUVET Professional zijn we trots op het feit dat we naar producties gaan, dat we luisteren naar de gebruikers en onderzoeken wat ze echt nodig hebben, zodat ons product development team met deze info kan proberen om zoveel mogelijk functies aan onze armaturen toe te voegen", aldus Virgo. "De recente behoefte aan eenheden met hoge CRI heeft er voor gezorgd dat we nu producten kunnen leveren die een CRI van 97 kunnen bereiken."

Een goed voorbeeld van een armatuur van Chauvet is volgens Virgo de Ovation E-930VW. "Het is een krachtige, Variable White ellipsoidal-stijl armatuur die gebruik maakt van ons uniek 6-kleuren LED systeem", legt hij uit. "Dat systeem bestaat uit Rood, Oranje-rood, Groen, Blauw, Koningsblauw en Gras-Limoengroen. Door al deze kleuren te selecteren kunnen we het spectrum beter invullen met LEDs. Dit laat ons toe om een mooi, prachtig gelijkmatig veld in bijna elke temperatuur wit licht te projecteren met hoge CRI en CQS."

Chauvet lanceerde recent zelf haar gamma PAR56-stijl LED armaturen. "Inclusief Variable White, Full Colour, Warm White en UV opties', vertelt Virgo. "Ze produceren een homogeen, single-source, vlak en even lichtveld." In het algemeen is het doel bij CHAUVET Professional om een reeks armaturen te voorzien voor elke toepassing. "Wanneer er bijvoorbeeld een hoogtebeperking is in de zaal, kunnen we onze kleinere Ovation 145WW gebruiken, in de wetenschap dat, als we later onze Ovation 265WW toevoegen, ze beiden hetzelfde colour mixing systeem gebruiken. Zo verzekeren we de best mogelijke kwaliteit en consistentie tussen onze armaturen. Ons gamma bestaat ook uit Profiles, Ellipsoidals en Cyc lichten waardoor we een totaaloplossing kunnen aanbieden. Onze groei en focus zullen blijven evolueren naar de steeds groeiende kwaliteit van licht. Dat zal altijd de essentie van ons ontwikkelingsproces zijn."

ALEXANDER VAN ESSEN, FAIRLIGHT

Accountmanager Alexander van Essen van Fairlight ziet dat er langzamerhand werkbare oplossingen komen voor de theaterspots met grotere vermogens (boven de 1Kw)

in vaste en mengkleuren. "Daarbij wordt ook goed gekeken naar aansturing (ook voor bezoekende gezelschappen), TM30 waardes, dimming, koeling en optiek." Op de vraag hoe op die ontwikkeling wordt ingespeeld bij de merken die Fairlight voert, reageert Van Essen: "Coemar denkt goed mee naar oplossingen die de omslag naar led vergemakkelijken. Kijk bijvoorbeeld naar de Re-light kit. Daarmee vervang je alleen je lamp en niet je armatuur, infra en dimmers en kan je werken in 650W, 1Kw en 2Kw armaturen. Wil je wél in één keer de omslag maken, dan kan je met de Ledko F6 led engine je theaterset zo configureren dat je voor een binnenkomend gezelschap tijdens het stellen hem op een vaste kleur zet en het gezelschap hem kan aansturen in een 1ch modus. Geen converters of ander trucjes nodig dus. Morgen een eigen show? Dan zet je hem via RDM in zijn volledige modus. PC en Fresnell lenzen zijn naast de vaste graden en zoom lenzen ook aanwezig in het pakket. Van zowel Coemar, Destiti als Martin kunnen we zeggen dat ze sterk zijn in het maken van één armatuur dat met accessoires meerdere functies kan uitvoeren. Ze blijven lang in het pakket zitten, zodat service gegarandeerd is."

Gevraagd naar wat er nieuw is in het pakket, vertelt Van Essen dat er twee nieuwtjes zijn. "Allereerst is de Coemar Ledko F6 nu leverbaar, inclusief alle lenzen, profiel, PC en fresnell. Daarnaast komt Martin in februari met een led profielspot en komen er twee versies in tungsten en full colour om het pakket naast de MAC Encore uit te breiden in de theaters."
"In de nabije toekomst gaat led meer en meer zijn intrede doen en zal er een omslag komen naar een andere manier van denken op het gebied van kleuren", voorziet Van Essen. "We zullen steeds minder de amberdrift als een main feature terug zien komen in producten, maar dat meer als een effect gaan zien. Ook zal een omslag in de infra komen. DMX, RDM en vaste spanning worden steeds belangrijker. Samen met de fabrikanten van de armaturen proberen we die overgang zo makkelijk mogelijk te maken."

LEON VISSERS, HIGHLITE INTERNATIONAL
Bij Highlite International is Leon Vissers de Productspecialist voor de Infinity Signature series. Ook hij ziet dat LED producten steeds meer geaccepteerd worden in de markt. "Daarbij zien we een sterke groei in multicolour fixtures op dit gebied. Door het uitbreiden van RGBW met extra kleuren in je LED lichtbron maak je het lichtspectrum compleet waardoor de kwaliteit van het licht, de CRI-waarde, omhoog gaat. Dit soort multicolour fixtures bestaat vaak uit 6 of 7 kleuren en zien we steeds vaker in deze markt."

Infinity speelt hier volgens Vissers op in met een reeks aan theater spots die in samenwerking met Robert Juliat tot stand is gekomen, de Signature series. "We hebben bij het ontwikkelen van de serie goed gekeken naar de behoefte van de markt en ook rekening gehouden met de vervangingsmarkt. Er zijn natuurlijk nog vele installaties met conventionele verlichting waarbij de hele installatie ingericht is op 1-kanaals armaturen. Hier heeft Infinity met de TS-260C7 een oplossing voor zodat een hoogwaardig meerkanaals LED kleurenprofiel toch te integreren is in dit soort bestaande installaties. En je dus kan besparen op de aanschaf van een nieuwe lichttafel."

"In dit segment draait het maar om één ding en dat is de kwaliteit van het licht", gaat Vissers verder. "De producten van de Infinity Signature serie kunnen een CRI

De Signature serie van Infinity

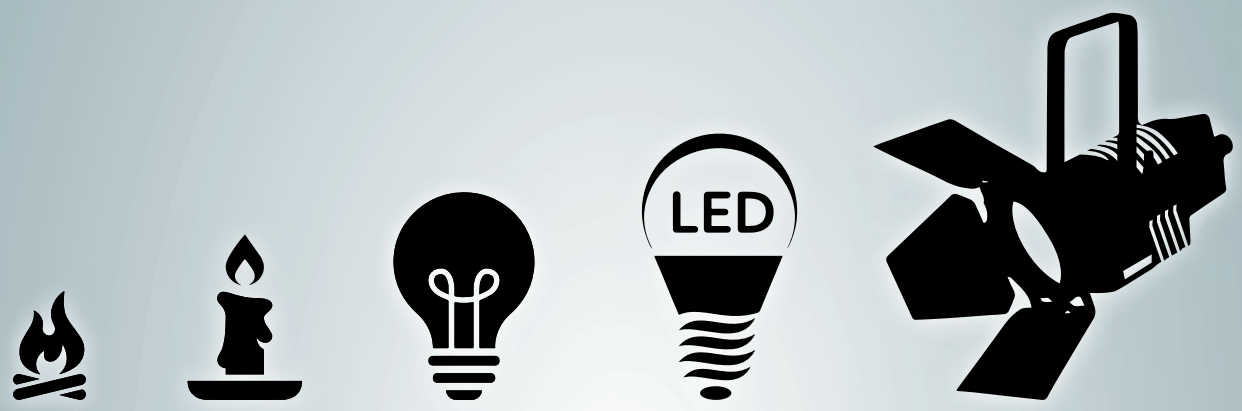

DE EVOLUTIE VAN HET LICHT

BEN JIJ KLAAR VOOR DE TOEKOMST?

INFINITY *Signature* SERIES

Prolights Eclipse

van minimaal 96 garanderen. Dat is niet zomaar een uitspraak van ons, maar feitelijk middels metingen vastgelegd en bevestigd. De TS-260C7, 7-kleurenprofiel, garandeert een CRI van minimaal 96 over het gehele CCT bereik van 2000K tot 8000K. Alle Signature Series armaturen worden af fabriek gekalibreerd. Hiermee garanderen we constantheid in kleur, CRI en output tussen verschillende productiebatches maar ook constantheid bij temperatuurwisselingen in werking. Alle intelligentie en functionaliteiten die we hebben ontwikkeld zit in de armaturen en daarmee zijn we flexibel naar iedere installatie of lichtsturing en niet afhankelijk van een bepaalde lichtconsole."

De Signature serie van Infinity is in 2018 geïntroduceerd en bestaat uit drie modellen, een 3200K Fresnel, een 3200K Profiel en een 7 Kleuren profiel de TS-260C7. "Daar blijft het niet bij", vertelt Vissers. "We blijven ontwikkelen en zijn hard aan werk om deze serie uit te breiden." De Infinity TS-260C7, de 7-kleuren LED profiel uit deze serie, is volgens Vissers het paradepaard van de familie. "Dat komt door de hoogwaardige technologieën die erin verwerkt zijn, zoals een Tungstenmode waarbij kleurtemperatuur shift, timing en afterglow meegenomen zijn in de simulatie. Daarbij is deze Tungstenmode ook Spectrum Responsive op de geïntegreerde kleurpresets. Deze kleurenpresets mogen we eigenlijk geen kleurpresets noemen, maar kleurfilters. Ze zijn ontstaan door het nameten en simuleren van het kleurenspectrum van de originele kleurenfilters i.c.m. een 3200K HPL lichtbron. Daarmee garanderen we samen met de kalibratie algoritme een absolute kleurechtheid t.o.v. de originele kleurfilters. We hebben de lichtkwaliteit van onze TS-260C7 laten testen door professionele lichttechnici en mensen uit de filmwereld en hun verbazing was groot. In alle opzichten is dit armatuur absoluut een volwaardige vervanger voor conventionele armaturen."

FABIO SORABELLA, PROLIGHTS (MUSIC & LIGHTS)

"Het is duidelijk dat de trend is om op LED-armaturen over te stappen en dat gebeurt inmiddels in rap tempo", begint Managing Director Fabio Sorabella van Prolights zijn verhaal. "Historisch gezien is theater de moeilijkste markt om te overtuigen over te stappen naar LED-armaturen vanwege de zeer hoge eisen van de professionals. In het verleden zagen we dat de LED-technologie snel evolueerde en de eerste LED-armaturen ontworpen voor televisie, cinema en theaters begonnen een jaar of zes à zeven jaar geleden op de markt te komen. Overigens waren die nog niet 'goed genoeg' voor theaterprofessionals, waar details en verfijning verplicht zijn. LED-armaturen zijn in eerste instantie voornamelijk gebruikt voor kleuren en achtergronden, maar pas sinds kort is de technologie geüpgraded naar een ontwikkeld product voor gebruik in een primaire rol Het helpt ook de efficientie om het nieuwste energie- en milieubeleid te respecteren."

"Bij Prolights geloven we dat de tijd rijp is om een volledige installatie op basis van LED-armaturen te bieden", gaat Sorabella verder. "We hebben de laaste jaren veel energie en middelen gestoken in de Research & Development, gericht op de theatermarkt als een primair expansiegebied voor het bedrijf. Het team van ingenieurs en merkmanager heeft internationaal gereisd om theatershows, opera's, musicals bij te wonen en achter de schermen te luisteren naar de wensen en problemen en om ideeën te verzamelen. Bij het analyseren van alle feedback kwamen we erachter dat, ongeacht het geografische gebied van de show, de meeste vereisten en onopgeloste zaken overeenkwamen tussen professionals over de hele wereld en dit leverde een stille, duidelijke routekaart op voor het R & D-team om zo de juiste weg in te slaan. Het bleek dat het aanbieden van iets op het niveau van de lampen die mensen al decennia gebruiken simpelweg niet genoeg was om mensen te overtuigen in nieuwe apparatuur. Er is keihard gewerkt om iets aantrekkelijks en innovatiefs te maken."
Het resultaat is volgens Sorabella de

DIGITAL PROJECTION
A Delta Associate Company

EXPERIENCE THE POWER

THE WORLD'S BRIGHTEST PRO AV DLP PROJECTORS

Raising the bar once again with
the all new 37,000 Lumen 3-Chip TITAN LASER
and the 21,000 Lumen 1-Chip M-Vision Laser with RED LASER.

EXHIBITOR
5-8 February 2019
Amsterdam, RAI, NL
Integrated Systems Europe

Hall 1
Stand F70

The Visionaries Choice
www.digitalprojection.com

PROLIGHTS® PROFESSIONAL LIGHTS
Distrixs

eclipseHDTWC

Tunable white and colour profile
with 6 colours LED source

eclipse fresnel TW
eclipse fresnel JTW

Full colour and tunable
white to replace 650W
or 1K LED Fresnel

follow us on
prolights.it

QC Event Group
your success is our business

Crewsupport Education Technical productions

LICHTTECHNICI
VIDEOTECHNICI
STAGEHANDS
ALLROUND TECHNICI

V.V.E.M.
QC SCHOOL & EDUCATION

24 +31 (0)6 262 64 585
+31 (0)55 534 11 00
INFO@QC-EVENTGROUP.NL
WWW.QC-EVENTGROUP.NL

Luxibel B Expo

nieuwste ECLIPSE-productlijn van Profielen, Fresnels en STUDIOCOB-productlijn van pars, met een zeer respectvolle benadering van wat essentieel en geliefd was uit het verleden en het toevoegen van de extra vereiste functies. "We hebben een zeer compleet assortiment ontwikkeld met producten in meerdere maten en lichtopbrengsten (2600K tot 10.000K) en met verschillende varianten op het gebied van LED-bron: TunableWhite + Colors, Full Colour, Tungsten, Daglicht, Neutraal wit. Onlangs debuteerde een 6-kleuren gebaseerde, Tunable White + Color, LED-bron die wereldwijd een uitstekende feedback heeft verzameld." Het volledige assortiment weerspiegelt volgens Sorabella de essentiële vereisten voor een professioneel gebruik van theaters, zoals geavanceerd en soepel dimmen (met meerdere dimcurves en PWM-aanpassing), in de buurt van stille werking en intuïtief gebruik die het gevoel geven bijna een conventionele verlichting te gebruiken. Er wordt momenteel ook nog hard gewerkt aan vier nieuwe producten voor de theaterwereld die in 2019 worden gelanceerd voor het compleet maken van de huidige range. "Helaas kunnen we momenteel geen details bekendmaken, maar onze volgende productlanceringen zijn de moeite waard van het wachten waard. Meer hierover tijdens de ISE of Prolight + Sound!" "Eigenlijk is de echte blikvanger van ons assortiment het feit dat we een complete en consistente oplossing hebben voor een complete range lampen die volledig kunnen worden samengevoegd en dezelfde resultaten opleveren", vertelt Sorabella tot slot. "Zowel Fresnellen als Profielen delen bijvoorbeeld hetzelfde type LED-bron op basis van zes kleuren en met dezelfde primaire LED-chips kunnen ze dezelfde tint van wit en kleur reproduceren op een consistente en gehomogeniseerde manier."

BERTEN VANDERHEIJDEN, AED DISTRIBUTION

"Spots, zowel fresnells, profielen en pars, worden meer en meer vervangen door LED varianten. Ook de movingheads worden vervangen door compactere stillere toestellen die veel performanter zijn", vertelt Berten Vanderheijden van AED Distribution. "Gelukkig behoudt elk merk zijn eigenheid. Robert Juliat is al lang bezig met LED varianten van alle huidige theaterspots, cyloramas en volgspots. High end Systems en Clay Paky zijn ook al een hele tijd bezig met stille LED movingheads met hoge vermogens en er is zelfs een versie speciaal aangepast voor theaters zonder ventilators: de HES Solatheatre . We ontwikkelen ook zelf en heel recent, met de Luxibel is er een nieuwe B Expo uit die zeer geschikt is voor theaters, musea en aula's ter vervanging van een fresnell. Hier valt een origineel en innovatief design op met een zeer gebruiksvriendelijke bediening.

Het paradepaard in de stal van AED Distribution is van een andere orde, geeft Vanderheijden aan: "Dat is de Dalis reeks van Robert Juliat. Hun systeem om backdrops uit te lichten met de multi kleuren chip is ongekend . Geen enkel ander merk heeft voetlicht van die kwaliteit." Op de vraag welke kant het op gaat in de toekomst, reageert hij: "We blijven zien dat met nieuwe technologieën de nadelen van LED verdwijnen en de voordelen (compactheid, geluidsarm, lager verbruik, betere optische kwaliteit) zorgen voor nieuwe toepassingen. In het algemeen moeten producenten volgens mij blijven vernieuwen en minder kijken naar de oude klassieke spots, maar eerder samen met klanten naar nieuwe mogelijkheden kijken die de technologische voortgang biedt."

ERIK STEIJVERS, ROLIGHT

Erik Steijvers van Rolight onderschrijft de overgang van halogeen naar LED-armaturen. "Maar véél licht alleen is niet genoeg voor ontwerpers en gebruikers, die willen vooral móói licht. De markt vraagt om armaturen met een hoge kleurweergave, de zogenoemde CRI (Color Rendering Index). De combinatie van een hoge lichtopbrengst en CRI is mogelijk met LED-licht. Tenslotte is het gebruiksgemak een belangrijke factor: al deze technologie moet zo gebruiksvriendelijk en intuïtief mogelijk kunnen worden bediend. Hierdoor is softwareontwikkeling een belangrijk element voor een goed LED-armatuur. Bij Rolight luisteren we naar onze klanten en hun wensen en we zorgen dat we onze producten goed kennen. Ons doel is om de klant de beste oplossing te bieden. Het aanbieden van een krachtig armatuur met een hoge kleurwaarde combineren we met advies over het gebruik en de aansturing. Suggesties over een betere toepassing nemen we serieus, dit heeft bijvoorbeeld geleid tot toevoegingen aan de software van de Infinity Signature armaturen."

"De theaterarmaturen die wij aanbieden zijn robuust gebouwd, eenvoudig te bedienen en vinden een goede balans tussen lichtopbrengst en lichtbeeld", vertelt Steijvers. "Daarmee sluiten ze goed aan op de wensen van de markt. LED biedt daar-

COLORado Solo Batten

Pixel-Mapping Beauty
100% Homogenized

Come visit us at ISE from 5-8 February in Booth 7-R250.
Register for free now using the code 381441

CHAUVET PROFESSIONAL

chauvetprofessional.eu

naast nog meer voordelen: ze zijn minder onderhoudsgevoelig en energiezuiniger dan conventionele armaturen. Moderne software zorgt niet alleen voor betere dimmercurves en mooie kleuren, maar ook voor veel meer mogelijkheden voor je armatuur."

"In onze ogen zijn de Infinity Signature armaturen het neusje van de zalm", aldus Steijvers. "De eerste serie Signature bestaat uit drie armaturen, een profiel en een fresnel met een warm-witte LED-bron. Dit levert een hoge lichtopbrengst en een prachtig lichtbeeld. Daarnaast is er een profiel met een 7-kleuren LED-systeem, waarmee een hoge output gecombineerd wordt met een consistent hoge CRI bij diverse kleurtemperaturen."

Atlas Emmen - Robe DL7S

"LED-armaturen in het theater zijn niet meer onbetaalbaar duur", geeft Steijvers aan. "We hebben hoogwaardige oplossingen, ook voor de kleinere theaters en verhuurbedrijven. We denken graag met onze klanten mee over de beste oplossingen voor hun producties. Theaters zullen steeds minder halogeenspots gaan gebruiken, het belangrijkste alternatief op dit moment is LED verlichting. Dit biedt grote voordelen in onderhoud en energieverbruik. LED-armaturen zullen de komende jaren nog krachtiger worden, waardoor ook de grootste zalen de overstap zullen maken. Verbeteringen in de kleurweergave zullen doorzetten, maar is nu al zo hoog dat je dat met het blote oog nauwelijks nog gaat waarnemen."

KUNO VAN VELZEN, CONTROLLUX

Ook Kuno van Velzen van Controllux noemt de intrede van full colour LED bronnen als belangrijkste trend van dit moment. Met rood, groen, blauw, lime, amber etc. bestaat de mogelijkheid om bijvoorbeeld amberdriften verschillende kleurtemperaturen (2.700-8.000 Kelvin) te programmeren. Bij de armaturen van Robe en ETC is dit ook op de schijnwerper zelf instelbaar (ETC lustr2 en Robe DL7 en T1)." LED wordt ook steeds meer toegepast vanwege de strenger wordende wetgeving.

"Wij onderhouden een zeer nauw contact met onze leveranciers van de diverse schijnwerpers, om de vraag die er is vanuit de branche door te geven, zodat zij hier hun producten naar kunnen ontwikkelen", vertelt Kuno van Velzen. "Bijvoorbeeld naar een LED bron met een gelijke lichtopbrengst als een 2KW halogeen armatuur, die in veel theaters als frontlicht wordt gebruikt. Daarnaast is er in de branche een grote vraag naar geluidsarme schijnwerpers. Een fan is in de meeste LED armaturen noodzakelijk, maar een theater wil geen storende geluiden tijdens een voorstelling. Ook de mogelijkheid van amberdrift, het warmer worden van de kleurtemperatuur bij het dimmer van een halogeen lamp, wordt door veel klanten gewenst."

"Onze merken, ETC, Robert Juliat, Robe, Lupo en ADB, bieden een hoge kwaliteit van de LED engine en een laag geluidsniveau. ETC biedt bijvoorbeeld een garantie van maar liefst 10 jaar op hun LED bronnen", aldus Van Velzen. "Nu zit de Robe T1 er aan te komen: een beweegbare schijnwerper speciaal ontwikkeld voor toepassing in het theater. De T1 beschikt over een RGB Lime en Amber LED engine, een shutter/messen pakket, gobo wiel, prisma (6-voudig), animatiewiel, iris, frost, gemotoriseerde zoom en focus. Deze nieuwe spot wordt begin 2019 verwacht."

Wat makkelijk te vervangen is, is een LED horizon. "Eenvoudig te installeren, het energieverbruik is vele malen minder dan een horizon met halogeen armaturen en er zijn met LED veel meer kleuren te realiseren. Controllux heeft de afgelopen periode al veel van dit soort LED horizon oplossingen geïnstalleerd bij haar klanten, bijvoorbeeld in het Singer Laren (Robert Juliat Dalis), De Kampanje in Den Helder (Chroma Q 72), Atlas Emmen (ETC Lustr2 CYC). Hierbij levert Controllux een interface die direct 'LEE' kleuren kan oproepen vanuit een 'Blackbox' met DMX.
Nu heeft een groot theater meestal twee zaal bruggen met 40/48 stuks 2 kW halogeen schijnwerpers. "In de toekomst zien wij hiervoor een oplossing met minder, maar dan beweegbare LED schijnwerpers, ETC Releve en Robe DL7S en T1. Dus in plaats van 48 schijnwerpers twintig stuks bewegend, die per voorstelling meerdere kleuren op verschillende posities kunnen maken. Boven het toneel kan er een oplossing gezocht worden met een combinatie van bewegende en vaste (LED) armaturen."

"Belichten gaat in de toekomst met LED schijnwerpers anders worden", weet an Velzen. "Door het gebruik van LED armaturen met een meer-kleuren bron, kan er met hetzelfde armatuur meerdere kleuren gemaakt worden tijdens een voorstelling. Bij conventionele armaturen wordt er voorafgaand aan de voorstelling een filter gekozen, die meestal niet meer veranderd kan worden. Met meer-kleuren LED is het dus mogelijk om veel flexibeler en creatiever om te gaan met het armaturenpakket. Wel vragen deze uitgebreidere LED spots meer van de lichttafel en de operator, die dus een steeds belangrijkere plaats in gaan nemen."